

Länsstyrelsen
Värmland

Djurskydd & Vilt
Vilttelefonen
010-224 71 40

BESLUT

Datum
2020-06-17

Sida
1 (19)
Referens
218-4903-2020

Länsstyrelsen

Licensjakt efter björn i Värmlands län 2020

Beslut

Länsstyrelsen beslutar om licensjakt efter högst tre (3) björnar, varav högst en (1) hona, i Värmlands län 2020 enligt angivna villkor.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 15 a § andra stycket jaktförordningen (1987:905) att tillåta användning av halvautomatiska vapen med magasinkapacitet som överstiger två patroner under jakten.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS2010:7 och NFS 2014:3) att även tillåta åteljakt på björn enligt nedan angivna villkor.

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 59 § jaktförordningen att detta beslut ska gälla utan hinder av att det överklagas.

Villkor

Den som deltar i jakten är skyldig att följa villkoren i detta beslut. Villkoren är till för att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden. Länsstyrelsen beslutar att nedan angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut.

Björnar som fälls enligt andra beslut

Om björnar fälls med stöd av andra beslut, till exempel enligt beslut om skydds jakt, eller om björnar förolyckas av andra orsaker under den tid då licensjakt är tillåten, ska inte dessa avräknas licenstilldelningen. Björnar som fälls, men inte omfattas av beslutet, tillfaller staten.

Jakttid

Jakten får, med stöd av 3 § NFS 2010:7 bedrivas från och med den 21 augusti 2020 till dess att jakten avlyses, dock längst till och med den 15 oktober 2020. Björn får enligt 9 § jaktförordningen (1987:905) endast jagas fr.o.m. en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.

Hur många djur som får fällas och var de får fällas

Högst tre (3) björnar får fällas i hela Värmlands län. Högst en (1) björnhona får fällas och om det fälls en hona avlyses jakten.

Djur som får fällas

Samtliga björnar, med undantag för björnhona som åtföljs av ungar, samt ungar som följer björnhona (oavsett ungarnas ålder) enligt 4 § NFS 2010:7, får fällas. Länsstyrelsen rekommenderar att inte fälla årsunge.

De som får utföra jakten

Den som har jakträtt inom område som omfattas av licensjakten enligt detta beslut får utföra jakten. Jakt får inte bedrivas utan att ansvarig jaktledare är utsedd vid varje jakttillfälle, se vidare under *Jaktledarens ansvar*.

Uppgifter om aktuell tilldelning samt anmälan om fälld eller påskjuten björn

Den som jagar björn ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i beslutet. Observera att den som av oaktsamhet inte hållit sig informerad kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott. Anmälan till länsstyrelsen om fälld eller påskjuten björn ska ske **snarast och senast en timme efter att björnen fällts eller påskjutits**. Påskjutning definieras enligt NFS 2010:7: ”Skott har avlossats mot och med avsikt att fälla djur och det har inte konstaterats att djuret har fällts”.

För meddelande om **återstående tilldelning**,
ring: **010-224 71 60** (telefonsvarare)

För anmälan om **fälld eller påskjuten** björn,
ring: **010 – 224 76 05**

För att underlätta och effektivisera information om aktuell tilldelning och/eller avlysning under jakten, rekommenderas samtliga jakttagare att utnyttja Länsstyrelsens SMS-tjänst. Registrering till SMS-tjänsten görs enligt följande:

Skicka SMS till telefonnummer: **0046 73 123 89 90**

Ange följande meddelande:

Spara(mellanslag)**Förnamn**(mellanslag)**Efternamn**(mellanslag)**Björnjakt2020**

Ange ditt namn vid Förnamn och Efternamn, exempel:

Spara Kalle Svensson Björnjakt2020

Observera att även om sms-tjänsten används är jaktledaren skyldig att minst en gång i timmen avlyssna Länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning.

Vid anmälan om fälld eller påskjuten björn ska följande anges:

1. Namn, adress och telefonnummer till skytten;

2. Namn, adress och telefonnummer till ansvarig jaktledare;
3. När björnen fällts (datum och klockslag);
4. Var björnen fällts (koordinater, gärna Sweref 99 eller RT90, eller plats som går att återfinna på karta 1:100 000);
5. Vilket kön djuret har om det är möjligt att fastställa.

Avräkning

Påskjuten björn ska avräknas såvida inte kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att björnen skadats eller det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att björnen inte skadats.

Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten då honkvoten fyllts, eller det totala antalet björnar enligt detta beslut fällts, eller när jakttiden löpt ut. Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen samt genom sms-tjänsten.

Jaktledarens ansvar

Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare är utsedd vid varje jakttillfälle.

- Jaktledaren ska före jaktens början informera samtliga jaktdeltagare om villkoren för jakten, kommunikationsbestämmelser, otillåtna skjutriktningar, gränsförhållanden samt om övriga regler som kan behövas för jaktens genomförande.
- Jaktledaren ska vidare informera om skyldigheten att inneha vapenlicens och giltigt statligt jaktkort.
- Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fälld björn till länsstyrelsen snarast och senast en timme efter att björn påskjutits eller fällts.
- Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle, och sedan minst en gång i timmen, hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där licensjakt bedrivs.
- Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Ansvarig jaktledare svarar för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten följs.
- Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om att denne bör vara ansvarsförsäkrad, bör bära röda band eller motsvarande kännetecken under jakten samt att han/hon årligen före jakten bör ha förvässat sig om att vapnet är inskjutet och att han/hon har tillräcklig skjutskicklighet för att bedriva jakt efter björn.
- Jaktledaren ska informera varje jaktdeltagare om riskerna med skadskjutning av björn, uppmana jaktdeltagarna att endast skjuta med stöd och att endast skjuta rena sidoskott mot stillastående björnar.

Hundanvändning

Högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn får användas samtidigt enligt 5 § NFS 2010:7. Länsstyrelsen vill påminna om 27 § jaktlagen (1987:259) att vilt inte får utsättas för onödigt lidande.

Åtel

Licensjakt efter björn med stöd av detta beslut och 6 § NFS 2010:7 får bedrivas med hjälp av åtel. Upptag av björnsår med hjälp av hund vid en åtel är ej tillåtet. Åtel definieras som ”*Material som iordningställts eller placerats i syfte att locka till sig vilt*”. Vilt som dött av annan orsak än jakt och ligger kvar på den plats där det fallit är inte att betrakta som åtel. Jakt med åtel är endast tillåten vid platser som iordningställts i enlighet med villkoren i bilaga 3 som bifogats detta beslut.

Åteln ska anmälas till Länsstyrelsen Värmland skriftligen, via e-post (vilt.varmland@lansstyrelsen.se). Länsstyrelsen ber eventuella sökande att ta handläggningstider i beaktande, och rekommenderar därför att tillstånd om åtling söks minst **två veckor** före det planerade datumet för påbörjan av åtlingen.

Åtling får påbörjas tidigast den 15 juli och först efter medgivande från länsstyrelsen. Anmälan görs via blankett (bilaga 4) som ska vara komplett ifylld.

Länsstyrelsen erinrar att åtel endast får anläggas efter markägarens tillstånd. Senast 31 oktober 2020 ska åteljakt rapporteras till Länsstyrelsen enligt bifogad blankett (bilaga 5).

Länsstyrelsen vill upplysa om Jordbruksverkets bestämmelser avseende utfodring av djur:

<http://www.jordbruksverket.se/amnesomraden/djur/produkterfrandjur/foderochutfodring.4.207049b811dd8a513dc80003970.html>.

Platsundersökning och eftersök av påskjuten björn

Den som påskjutit björn ansvarar enligt 28 § jaktlag (1987:259) och NFS 2010:7 tillsammans med jaktledaren för att platsundersökning genomförs för att undersöka om björnen är skadad eller inte. Den som påskjutit björn ska tillsammans med jaktledaren ansvara för att eftersök genomförs om inte platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att björnen är oskadad. Eftersök ska genomföras tills dess:

- a. Djuret påträffats dött.
- b. Djuret påträffats skadat och avlivats.
- c. Kulan från det avlossade skottet anträffas på en plats som utesluter att:
  - björnen skadats, eller,
  - djuret inte kan anträffas.

Jaktledaren ska till länsstyrelsens besiktningspersonal redovisa hur platsundersökning eller eftersök genomförts.

Jaktledaren ska uppvisa skottplatsen för länsstyrelsens besiktningspersonal och tillsammans med besiktningspersonalen och den som påskjutit björnen genomföra en fältkontroll och följa upp vad som skett efter skott. Jaktledaren ska tillsammans med besiktningspersonalen dokumentera platsundersökning och eftersök på blankett som länsstyrelsen tillhandahåller.

Besiktning av fälld björn

Av Länsstyrelsen förordnad besiktningspersonal ska besikta samtliga fällda djur och skriftligt dokumentera hur platsundersökning och eftersök genomförts då djur påskjutits.

Jaktledaren ska se till att den fällda björnen finns tillgänglig för besiktning. Vidare ska jaktledaren eller skytten fylla i relevanta uppgifter som framgår av blanketten ”Registrering och besiktning av fälld björn”.

Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för länsstyrelsens besiktningspersonal. Om besiktningspersonalen så begär ska skottplats/fallplats omgående uppvisas.

Om skytten på besiktningspersonalens begäran inte uppvisar skottplats/fallplats eller om denna inte kan återfinnas eller om skytten vägrar att visa björnkroppen, tillfaller björnen staten.

Besiktningspersonalen fyller tillsammans med skytten i relevanta uppgifter som framgår av de blanketter länsstyrelsens besiktningspersonal tillhandahåller.

För att underlätta besiktningspersonalens arbete rekommenderas skytten att sätta in en pinne i munnen på björnen för att hålla den öppen innan likstelheten inträder.

Hantering av fälld björn

Från alla fällda björnar ska besiktningspersonal ta följande prover som tillfaller staten; 1. Första premolaren (liten kindtand), 2. könsdelar, 3. hårprov, 4. muskelprov, 5. i förekommande fall den största spenen från björnhona, 6. prov av lunga, 7. prov av ändtarm med träck, 8. blodprov.

Proverna används i följande syfte;

1. *Kindtand* används till åldersbestämning;
2. *Könsdelar* används till studier om könsmognad och reproduktionshistoria
3. *Hudprov* används som reservprov bl.a. för genetiska analyser
4. *Muskelprov* används för genetiska analyser
5. *Spene* används för att bestämma om hona varit digivande vid jakten.
6. *Prov av lunga* används för analys av luftvägssjukdomar
7. *Prov av ändtarm med träck* används för att studera bakterieflora och sjukdomar i mag- och tarmkanalerna.
8. *Blod* används för att studera antikroppar mot vissa infektionssjukdomar.

Besiktningsspersonalen dokumenterar provtagningen på särskild blankett och ansvarar för att proverna sänds till Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA.

Extra prover i form av en premolar (kindtand PM1), hårprov, lever (ca 5x5 cm) och avföring (ca 2x2 cm) ska även tas och skickas till SVA. Proverna används av det skandinaviska björnprojektet som en del i björnforskningen. Om skytten på besiktningssmannens begäran inte lämnar ifrån sig alla proverna, tillfaller hela björnen eller värdet av densamma staten.

Sändare eller annan teknisk utrustning som finns på björnar märkta i björnprojektet tillhör björnprojektet och ska tillvaratas av besiktningsspersonalen.

Märkning av delar av skjutna björn

Björnskinnet ska märkas direkt vid besiktning och kraniets ägare ansvarar för märkning av kraniet inom sex månader med så kallad transponder (mikrochip), som bevis på att björnen fällts lagligt. För detta används blankett "Registrering och besiktning av fälld björn". Ansvarig för märkning av skinnet är björnens ägare. Märkning av skinnet utförs av Länsstyrelsens besiktningssmän i fält. Björn och delar av björn som inte märkts enligt bestämmelserna tillfaller staten.

Jakträttshavarens rätt till delar av björnen

Under förutsättning att ovan nämnda uppgifter rapporterats, att samtliga prover insamlats samt att jakten i övrigt har skett i överensstämmelse med jaktlagstiftning och med villkoren i detta beslut, tillfaller övriga delar av björnen jakträttshavaren. Jakträttshavaren får överlåta en fälld björn till annan.

Försäljning av kött, skinn m.m.

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av björnskin, björnkött eller andra delar av björn samt kommersiell förevisning av björn är förbjuden enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. Det går att söka om undantag från dessa förbud hos Jordbruksverket.

Tidigare år har Jordbruksverket utfärdat förifyllda CITES-intyg som länsstyrelsens besiktningsspersonal har haft möjlighet att ge till skytten. Detta intyg kommer inte att utfärdas längre utan Jordbruksverket arbetar med att ta fram en rutin för ansökan där skytten själv får ansöka om CITES-intyg. Hur ansökningsprocessen går till kommer att fastställas i slutet av juni 2020. Förutom Jordbruksverkets hemsida kommer länsstyrelsens besiktningsspersonal kunna informera skytten om hur ansökan går till. Under björnjakten kommer Jordbruksverket att prioritera ansökningar där björnkropparna säljs till slakterier.

Skytten kan förvara björnkroppen hos en vilthanteringsanläggning utan att det bedöms som en otillåten kommersiell transaktion. Skytten kan även dela på köttet med jaktlaget utan att det bedöms som olagligt under förutsättning att det inte sker mot någon ersättning.

Slakt- och köttantering

Gällande slakt- och köttantering hänvisas frågor till Livsmedelsverket (tel. 018-17 55 00) samt till deras hemsida där det finns information om köttantering, viltslakterier m.m:

<https://www.livsmedelsverket.se/produktion-handel--kontroll/produktion-av-livsmedel/primarproduktion/jakt>

Rekommendationer

Björnpasset

Länsstyrelsen rekommenderar att den som ämnar jaga björn inför björnjakten avlägger skytteprovet Björnpasset eller motsvarande.

Skjutavstånd

Länsstyrelsen rekommenderar att skott endast lossas mot stillastående björn och att skjutavståndet inte bör överstiga 80 meter, samt att skytten använder stöd.

Hundanvändning

Länsstyrelsen erinrar om att all jakt ska bedrivas med god jaktetik, så även hundanvändning. Länsstyrelsen rekommenderar att hundar inte byts under jakt på en och samma björn under en och samma dag. Länsstyrelsen vill påminna om 27 § jaktlagen som säger att jakten ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 5 § djurskyddslagen som säger att djur inte får överansträngas.

GPS loggen från eventuella hundeheter (GPS sändare) bör kunna uppvisas för besiktningsmannen. Informationen är viktig för att lokalisera björnungar om lakterande hona fällts eller vid uppföljning av eventuell skadskjutning.

Bestämmelser som beslutet grundas på

I 23 c § jaktförordningen anges följande. Förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv, och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig hed hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade former.

Av 23 d § jaktförordningen följer att om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter björn. Ett beslut om jakt enligt första stycket får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av rovdjurspopulationer orsakar.

Naturvårdsverket får enligt 24 a § jaktförordningen överlämna till länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde enligt 2 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv och lo och kungsörn att besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo med stöd av 23 d §, under förutsättning att antalet föryngringar för arten i rovdjursförvaltningsområdet

överstiger de fastställda miniminivåerna enligt 5 § samma förordning. Förordning (2013.1097).

Naturvårdsverket har i beslut med ärendenummer NV-01142-20 delegerat beslut om licensjakt efter björn till länsstyrelserna i Norra och Mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Delegeringen gäller fr.o.m. 16 april 2020 t.o.m. 30 november 2022.

Bestämmelserna i jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur (art- och habitatdirektivet).

Av artikel 12.1 a) art och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a till direktivet, med förbud mot att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur det görs. Björn återfinns i bilaga 4 a.

Av artikel 16.1 e) samma direktiv följer att förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde får en medlemsstat göra undantag från bestämmelserna i artikel 12 av olika uppräknade anledningar. En anledning är för att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga 4 till direktivet i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna.

Motivering till beslutet

I den av riksdagen antagna propositionen En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) anges bland annat följande.

”Det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken är att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn ska uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus. En trovärdig rovdjurspolitik kräver också en aktiv förvaltning som stärker förtroendet för rovdjurspolitiken och bidrar till en bättre samexistens mellan människor och stora rovdjur.”

Länsstyrelsen har möjlighet att besluta om licensjakt efter björn i Värmlands län under förutsättning att kriterierna i jaktförordningen uppfylls.

Syftet med denna begränsade och strängt kontrollerade licensjakt är att bidra till en bättre samexistens mellan människa och björn i Värmlands län. Tidigare genomförda licensjakter i Värmland bedöms också ha medfört positiva effekter på acceptansen för björn.

I den nationella förvaltningsplanen för björn bedömer Naturvårdsverket att licensjakt är en effektiv, kontrollerbar och hållbar del av björnförvaltning om den sker i en begränsad omfattning. Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder som bidrag och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikter mellan människa och björn. När inventeringar visar att stammen ligger över det nationella referensvärdet kan licensjakt utgöra en av flera åtgärder i förvaltningen för att minska risken för negativa socioekonomiska konsekvenser.

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av rovdjur på populationsnivå. I riktlinjerna anges bland annat följande: 3. Riktlinjerna antogs av kommissionen 2008 och de kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU.

From a conservation point of view there is no principle reason why large carnivore populations cannot tolerate some levels of lethal control or be managed under the same type of harvest system as wild ungulates or game birds, provided that the harvest is well managed. Proper management of this case requires effective monitoring of the population size, the setting of appropriate quotas and hunting seasons, and careful enforcement of these regulations.

Populationsutvecklingen i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet har varit stabil sedan 2012 och marginalen är god till den av Naturvårdsverket fastställda miniminivån på 50 föryngringar (1 föryngring = 10 individer) inom förvaltningsområdet.

Nationellt visade populationsuppskattningen från 2017 års beräkning att björnpopulationen bestod av ca 2 900 björnar och att populationen i landet var stabil. Den ligger därmed också med god marginal över referensvärdet för gynnsam bevarandestatus, som är minst 1 400 individer.

Den regionala förvaltningen av björn

Björnen förekommer allmänt i Sverige från Dalarnas och Gävleborgs län och norrut. Värmland har ingen egen björnstam men utgör en del av björnens naturliga utbredningsområde. Åren 2012 och 2017 genomfördes spillningsinventeringar av björn i Värmlands län. Det går inte att göra säkra uppskattningar av antalet björnar i länet utifrån de insamlade proverna, då björnarna rör sig mellan olika län. År 2012 kunde fem olika individer identifieras från DNA-proverna och 2017 kunde 11 olika individer, varav två honor, identifieras. De två honorna utgjordes av en hona och en av hennes ungar som upptäcktes sommaren 2017. Spillningsproverna samlades främst in i länets norra delar.

Under 2018 gjordes en ny populationsuppskattning via den nya beräkningsmodellen RovQuant (RovQuant: Estimating density, abundance and population dynamics of bears, wolverines and wolves in Scandinavia, ISSN 2535-2806) där man mer noggrant kan skatta och fördela björnstammen även på länsnivå. Värmlands län har dock inte fått någon egen populationsuppskattning. Den tolkning Länsstyrelsen gör av det som presenteras i rapporten är att björnpopulation i länet legat relativt stabilt från 2012 till 2018. Nationellt låg björnpopulationen på ca 2 615 individer år 2018 enligt rapporten.

Länsstyrelsen gör bedömningen att björnpopulationen i länet har ökat på senare år. Dels utifrån tolkning av de inventeringar som genomförts samt senare års dokumentation (via viltkamera) av björnföryngring i länet, något som inte dokumenterats av Länsstyrelsen tidigare.

Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter björn 2020 tar även hänsyn till de riktlinjer som tagits fram av Viltförvaltningsdelegationen i Värmlands län och som återfinns i länets förvaltningsplan för stora rovdjur.

Enligt förvaltningsplanen ska björnstammen kunna sprida sig naturligt över länet i långsam takt under kontrollerade former. Licensjakt efter björn bör enligt förvaltningsplanen vara starkt begränsad innan förvaltningsmålet har uppnåtts. Den bör också i möjligaste mån vara riktad med hänsyn till björnens spridningsmönster och tillväxttakt. Länsstyrelsen bedömer att detta uppfylls genom en begränsad tilldelning med honkvot.

En adaptiv förvaltning av rovdjur kräver en helhetsbild av länets totala rovdjursförekomst och de problem som eventuellt medföljer. Värmlands län har förekomst av alla stora rovdjur och har som målsättning att bevara dessa samtidigt som hänsyn visas till tamdjurshållning, bevarandet av sätrar som kulturarv, biodlingar och älgjakt. När det gäller björn så arbetar Länsstyrelsen för att behålla allmänhetens acceptans för arten och licensjakten är en del i detta arbete.

Förebygga allvarlig skada

Björn orsakar årligen skador på tamdjur och gröda i de län där björnstammens huvudsakliga utbredningsområde finns. Erfarenheter från dessa län har visat att skador orsakade av björn har minskat i takt med ökad licensjakt som har minskat koncentrationen av björn. Minskad koncentration kan sannolikt ge mindre risk för incidenter med skador orsakade av björn då det finns färre björnindivider som kan orsaka skada.

Det finns även en risk för skador orsakade av björn i Värmlands län trots att stammen är relativt gles i länet. Att tillåta en licensjakt i begränsad omfattning även i de södra delarna av länet gör också att förutsättningarna att förebygga skada möjligen ökar. Detta då risken för skada bedöms vara större i länets södra delar i och med högre koncentrationer av tamdjur.

Minska negativa socioekonomiska konsekvenser

De biologiska förutsättningarna för etablering och förekomst av stora rovdjur inom Värmlands län är mycket goda. Det är dock inte enbart de biologiska förutsättningarna för storleken på rovdjursstammarna som bestämmer storleken på dessa då förhållandet till berörda människor och näringars acceptans också spelar roll. Länsstyrelsen anser att licensjakt efter björn bidrar till att minska den totala koncentrationen av rovdjur i länet och därmed främjar möjligheterna till samexistens mellan människa och stora rovdjur.

Den totala rovdjurspredationen på klövvilt bedöms vara relativt hög i Värmlands län sett ur ett nationellt perspektiv. Förekomsten av björn utgör en ytterligare faktor utöver ex. förekomsten av varg, som påverkar och komplicerar älgförvaltningen och även minskar utrymmet för älgjakt.

Sammantaget utgör predationen på klövvilt av stora rovdjur en påverkan på länets landsbygds ekonomi och livskvalité, bland annat genom minskad möjlighet att beskatta klövviltsstammarna och även minskade inkomster av jaktarrenden och fällavgifter från älg.

Länsstyrelsen gör bedömningen att en noggrant reglerad licensjakt efter björn minskar björnens socioekonomiska påverkan på landsbygdsekonomin.

Annan lämplig lösning

Alternativa metoder till jakt övervägs vid varje beslut om licensjakt. Länsstyrelsen gör bedömningen att licensjakt är nödvändig för att förebygga de allvarliga skador som kan orsakas av björn, bibehålla deras skygghet för människor, stärka lokalbefolkningens delaktighet i rovdjursförvaltningen och landsbygdsekonomin samt behålla acceptansen för arten. Tidigare licensjakter efter björn har enligt Länsstyrelsens bedömning uppfyllt dessa mål.

Gynnsam bevarandestatus

Resultatet från 2017 års populationsberäkning visar att det finns ca 2 900 björnar i Sverige. Referensvärdet för björnens populationsstorlek för gynnsam bevarandestatus i Sverige är 1 400 individer.

Antalet björnar inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet uppskattas till ca 775-945, baserat på samma populationsberäkning. Uttaget i mellersta rovdjursförvaltningsområdet bedöms ligga på en nivå som är långsiktigt uthållig och i överensstämmelse med målsättningen att behålla björnstammens gynnsamma bevarandestatus i dess naturliga utbredningsområde i Sverige.

Begränsad omfattning i förhållande till populationen

Det har under perioden 2012-2019 fällts 15 björnar på licensjakt i Värmlands län, varav samtliga har varit hanar. Det har under denna period inte inkommit några rapporter om björnar som påskjutits utan att ha återfunnits. Under perioden har två björnar fällts varje år, utom 2016 då det inte var någon licensjakt efter björn i länet samt 2018 då det var en överskjutning och tre björnar fälldes. Under samma period finns inget som tyder på att björnpopulationen skulle ha minskat. Länsstyrelsen gör tvärtom bedömningen att björnpopulationen i länet ökat under perioden.

Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av tre björnar ihop med en honkvot om max en fälld hona vid denna licensjakt är en begränsad omfattning i förhållande till björnstammens storlek.

Selektiv jakt under strängt kontrollerade former

Licensjakt i hela länet bedöms inte påverka björnens spridning inom länet på lång sikt. Det har hittills endast skjutits hanbjörnar i länets licensjakter vilket bedöms ha en liten påverkan på populationen. På senare år har det dock konstaterats minst två björnhonor i länet, en vuxen hona samt en av hennes ungar. Att skjuta flera björnhonor i länet bedöms dock innebära en stor påverkan på fortsatt tillväxt och spridning av björnpopulationen inom länet. Därför har en så kallad honkvot införts vilket innebär att jakten avlyses om det skulle fällas en hona.

Länsstyrelsen har även beslutat om ett antal villkor för jaktens bedrivande, Beslutet inkluderar krav på skyndsamt rapportering av fällda eller påskjutna djur. Det krävs kontinuerlig kontroll av återstående tilldelning i jaktområdet i

syfte att minimera risken för överskjutning. Besiktningsmännens kontroll säkerställer att djur fällts i enlighet med regelverket. Vidare möjliggör besiktningen av fällt djur noggrann kontroll av djurets kön, ålder, DNA och hälsostatus.

Länsstyrelsen bedömer att licensjakten enligt detta beslut kommer bedrivas både selektivt och under strängt kontrollerade former.

Annan lämplig lösning

Beroende på problembild samt tidsmässiga och rumsliga förhållanden finns olika andra åtgärder att minska problem med rovdjur, ex. skyddsjakt, skrämselflytt av tamdjur etc. På en storskalig nivå bedöms dock licensjakt vara den mest lämpliga åtgärden, vilket då sker parallellt med ovan nämnda åtgärder. Kommunikationsinsatser kan också bidra till en bättre samexistens mellan människa och björn. Det är dock inte tillräckligt utan det krävs även en aktiv förvaltning.

Länsstyrelsen bedömer att det inte finns någon annan lämplig lösning än en begränsad licensjakt efter björn för att uppnå nämnda målsättning.

Slutsats

Länsstyrelsen bedömer att förutsättningarna ovan är uppfyllda och beslutar därför om licensjakt efter björn i enlighet med villkoren i detta beslut.

Information

Jakt som sker i strid mot nedan angivna villkor sker utan stöd i beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen (1987:259).

Straffbestämmelser för jaktbrott och grovt jaktbrott finns i 43 och 44 §§ jaktlagen.

Länsstyrelsen erinrar om 31 § jaktlagen (1987:259) att jakt inte får ske från motordrivna forskaffningsmedel. Sådana forskaffningsmedel eller andra motordrivna anordningar får inte heller användas för att söka efter, spåra, förfölja eller genskjuta vilt, för att hindra vilt att undkomma eller för att avleda viltets uppmärksamhet från den som jagar (31 § jaktlagen 1987:259).

Länsstyrelsen erinrar även om jaktförordningens föreskrifter om jaktmedel (10 § JF 1987:905) samt att Naturvårdsverkets föreskrifter avseende godkända kulgevär ska följas.

Jakten ska, enligt 27 § i jaktlagen, bedrivas så att vilt inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara.

Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Meddelande om beslutets huvudsakliga innehåll samt om var och när det hålls tillgängligt införs inom tio (10) dagar i Post och inrikes tidningar. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Länsstyrelsen i Värmlands län, Våxnäsgatan 5, Karlstad samt på Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/varmland.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

Beslutet har fattats av verksamhetschef Torben Ericson med vilthandläggare David Höök som föredragande. Enhetschef Maria Hammarström, länsjurist Johan Magnusson och rovdjursansvarig vilthandläggare Maria Falkevik har också deltagit i den slutliga handläggningen av beslutet.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till:

Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se,
Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se,
Statens Veterinärmedicinska Anstalt, rovdjur@sva.se,
Polisregion Bergslagen, registrator.bergslagen@polisen.se.
Viltförvaltningsdelegationen i Värmlands län,

Bilagor

1. Hur man överklagar
2. Villkor vid licensjakt efter björn med hjälp av åtel
3. Blankett: Anmälan om åtel
4. Blankett: Rapportering av åteljakt
5. Lathund för dig som deltar i licensjakt på björn i Värmlands län 2020

Bilaga 1 Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos förvaltningsrätten. **Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till** Länsstyrelsen i Värmlands län, 651 86 Karlstad. **Du kan även skicka in överklagandet via e-post till** varmland@lansstyrelsen.se. Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till förvaltningsrätten.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **senast 22 juli 2020**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer
- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen på e-post till varmland@lansstyrelsen.se eller telefon 010-224 70 00. Ange diarienummer för beslutet.

Bilaga 2

Villkor vid licensjakt efter björn med hjälp av åtel

Jakt vid åtel får bedrivas under samma tid som licensjakten efter björn i Värmlands län. Det är endast tillåtet vid platser som iordningställts i enlighet med nedan angivna villkor.

a) Allmänt om licensjakt efter björn med hjälp av åtel

- En person ska vara ansvarig för varje åtel (åtelansvarig).
- Åtling får inte påbörjas tidigare än 15 juli 2020. Åtel får bara anläggas efter markägarens tillstånd och Länsstyrelsens medgivande.
- Åtelansvarig ska innan åtling påbörjas anmäla åteln till länsstyrelsen. För medgivande krävs att alla villkor för åtelplatsen och åtelns beskaffenhet är uppfyllda.
- Anmälan om åtel ska ha inkommit minst två veckor innan planerad start för åtlingen.
- Upptag av björnsår med hjälp av hund vid åtel är inte tillåtet.
- Jakt är inte tillåtet vid platser som iordningställts i syfte att locka till sig annat vilt än björn och som inte uppfyller villkoren för åteljakten enligt detta beslut.
- Åtelansvarig ska återrapportera sina erfarenheter senast den 31 oktober 2020 till länsstyrelsen. Enligt blanketten som bifogas detta beslut, se bilaga 4.

b) Om åtelns läge

- Avståndet till närmast permanenta bebodda hus, till fritidshus med sophämtning, till åtel avsedd för viltskådning och till permanent anlagd skyltad campingplats ska vara minst 2 000 m.
- Åtelansvarig ska kontakta eventuella andra personer som under den aktuella perioden bor inom 2 000 m från åteln och upplysa dessa om åtelverksamheten.
- Avståndet till väg eller skogsbilväg ska vara minst 200 m
- Avståndet till vandringsled ska vara minst 500 m.
- Åteln ska inte vara synlig från väg eller vandringsled.
- Åteln ska märkas med en skylt som ska sitta väl synligt i anslutning till åteln.
- Senast 10 dagar efter att jakten avslysts ska allt åtelmaterial vara bortplockat och åtelplatsen återställt till sådant skick att björnar inte förväntas att lockas till platsen.

c) Om åtelmaterial

- Vilt eller slaktrester från vilt får användas som åtelmaterial.
- Kött från rovdjur eller otestat vildsvinskött får inte användas p.g.a. smittrisk för parasiter. Tamdjur eller rester från tamdjur får inte heller användas.
- Max en djurkropp eller 25 kg djurdelar från vilt får användas som åtel per vecka.
- Vidare får per vecka användas 25 kg oförädlad vegetabiliskt material eller mindre förädlade produkter avsedda för utfodring av djur.

Ytterligare bestämmelser om befattning med animaliska biprodukter och framställda produkter följer av Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur och människor.

I och med bestämmelser i Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS:2014:43) om ändring i ovan nämnda föreskrifter får fisk inte längre användas för åtling av björn.

I övrigt gäller för åteljakt efter björn samma villkor som för licensjakt efter björn i Värmlands län.

Bilaga 3

Blankett – anmälan om åtel

Anmälan om åtel för licensjakt efter björn i Värmlands län 2020. För att granskning ska kunna ske ska samtliga fält vara ifyllda. Anmälan skickas till Länsstyrelsen i Värmlands län, Våxnäsgatan 5, 651 86 Karlstad eller via E-post: vilt.varmland@lansstyrelsen.se

DATUM	Datum då åtling ska påbörjas		
ANMÄLAN	Datum då anmälan inlämnades	Anmäld till	
ÅTELANSVARIG	Förnamn	Efternamn	
	Adress	Postadress	
	Mobilnummer	Telefonnummer	
	Kommun	Fastighetsbeteckning	
ÅTELNS PLATS	Koordinater (ange koordinatsystem, endast RT90 eller SWEREF 99) X: _____ Y: _____ Koordinatsystem: _____		
	Har alla personer som under perioden bor inom en radie på 2 km från åteln informerats om åteln? JA ☐ NEJ ☐		
	Är åteln placerad minst 2 km från fritidshus och från åtel för viltskådning? JA ☐ NEJ ☐		
	Är avståndet till skogsbilväg minst 200 m? JA ☐ NEJ ☐		
	Karta bifogas JA ☐ NEJ ☐		
MARKÅGARES UNDERSKRIFT	Namn	Namnförtydligande	Ort och datum

Bilaga 4

Blankett – Rapportering av åteljakt efter björn i Värmlands län 2020

Rapportering för björnätel 2020. Ifylld blankett lämnas/skickas till Länsstyrelsen i Värmlands län, Våxnäsgatan 5, 651 86 Karlstad eller via E-post: vilt.varmland@lansstyrelsen.se

ÅTEL OCH ÅTELANSVARIG	Förnamn	Efternamn
	Adress	Postadress
	Mobilnummer	Telefonnummer
	Åtel aktiv fr.o.m. (datum)	Åtel avslutad (datum)
	Kommun	Fastighetsbeteckning
ÅTLING OCH JAKT VID ÅTEL	Vilket material användes?	
	Antal kilo per åtelmaterial totalt under säsongen	
	Antal personer som bedrivit jakt vid åteln	
	Antal jaktförsök på åtelplatsen	
Är åteln städad		
Ja ☐ Nej ☐		
UNDERSKRIFT ÅTELANSVARIG		

Bilaga 5

Lathund för dig som deltar i licensjakten för björn i Värmlands län 2020

Kontrollera före jakten

Jaktledare: Vem är jaktledare?

Jakttid: 21 augusti -15 oktober fr.o.m. en timme före solens uppgång till två timmar före solens nedgång.

Tilldelning: Ta reda på hur många björnar som återstår på
telefon: 010 – 224 71 60.

Hundar: Högst två hundar som förföljer björn får användas samtidigt.

Åtel: Endast efter anmälan till Länsstyrelsen och enligt villkoren i beslutet.

Eftersökshund: Var och hur snabbt kan den vara på plats?

Ev. fällavgift: Fastställs av jakträttsupplåtaren.

För meddelande om **återstående tilldelning**,
ring: **010-224 71 60** (telefonsvarare)

För anmälan om **fälld eller påskjuten** björn,
ring: **010 – 224 76 05**

Efter skott

Markera skottplatsen i terrängen.

Anmälan: Till Länsstyrelsen utan dröjsmål på **010-224 76 05**. Uppgifter att ha redo: Namn på skytt och jaktledare, plats där man befinner sig, plats och tid björnen fälldes, kön och ålder på björn, samt jaktsätt.

Även anmälan om påskjuten björn anmäls snarast (inom 1 h).

Påskjutning: Skytten tillsammans med jaktledaren ansvarar för platsundersökning samt för ev. eftersök.

Prover: Tand, könsdelar, spene, hår-, hud-, och muskelprov (tas av besiktningspersonalen). För att underlätta besiktningen, stoppa gärna en pinne i björnens mun för att hålla öppen innan likstelheten inträder.

Besiktning: Björnen ska besiktas utan dröjsmål.

Försäljning: Intyg från Jordbruksverket krävs.

Anmälan till sms-tjänst:

Skicka sms till telefonnummer: 0046 73 123 89 90

Ange följande meddelande:

Spara(mellanslag)Förnamn(mellanslag)Efternamn(mellanslag)Björnjakt2020

Exempel: Spara Anders Andersson Björnjakt2020

OBS! Kravet att hålla koll på tilldelningen via telefonsvararen (010-224 71 60) återstår även om du är registrerad på sms-tjänsten